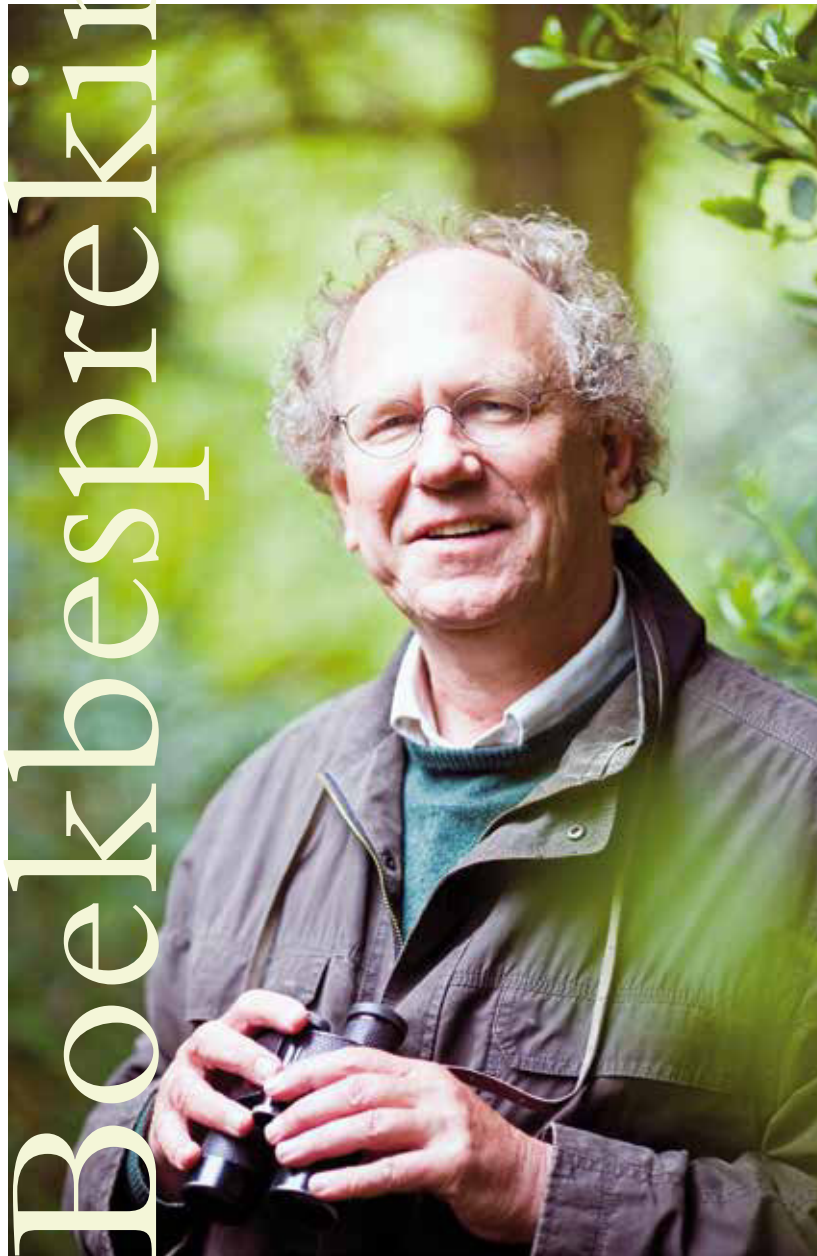

Natuurbescherming in Nederland in de toekomst

HARM NIESEN

Korenwolven, otters en ooievaars omgeven we met liefdevolle zorg, maar wie beschermt de bitterling, het varkensoorpje of de paardenbijter? En wie hoort er nu in het reservaat, de vogels hoog in de blauwe lucht of wilde apen, zoals wij? Deze vragen stelt Frank Berendse, hoogleraar natuurbeheer en plantencologie en bekend voorvechter van wetenschappelijk gefundeerd natuurbeheer in zijn nieuwe boek 'Wilde apen'.

Frank Berendse (foto: Ivar Pel)

Het gaat slecht met de natuur in ons land. Of beter en nauwkeuriger gezegd: het gaat slecht met de manier waarop de inwoners van dit land met de natuur denken om te kunnen gaan. O zeker, het aantal natuurliefhebbers is groter dan ooit iemand had kunnen voorspellen. Natuurliefhebbers gewapend met dure kijkers en camera's vormen inmiddels een economische machtsfactor, die het zou moeten kunnen opnemen tegen de van oudsher veel machtiger lobby van boeren en jagers. De Faunabescherming ageert al haar hele bestaan tegen de onevenredig grote macht die deze laatste twee groeperingen in politiek Den Haag en bij de provinciale overheden weten uit te oefenen. Waarom maken alleen wij ons daarover zulke grote zorgen. Waarom zijn kennelijk alleen wij overtuigd van een naderende ramp, als per 1 januari 2017 de nieuwe Wet "Natuurbescherming" van kracht zal worden? Het begon allemaal zo hoopvol, twee jaar lang kwam een coalitie van 40 natuur-, milieu- en dierenbeschermingsorganisaties in het geweer tegen de door PvdA-staatssecretaris Dijkzema enigszins aangepaste plannen van de beruchte Henk Bleker. In onze ogen is er van "Natuurbescherming" straks helemaal geen sprake meer. In vergelijking met de Flora- en faunawet gaat geen enkele levensvorm in dit land er na 1 januari op vooruit. Integendeel, jagers, burgers, boeren en andere ondernemers mogen in de toekomst op geen enkele manier hinder ondervinden van de beschermde status van planten of dieren, als deze niet op het punt van uitsterven staan. En toch is de overgrote meerderheid van die 40

NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND

FRANK BERENDSE WILDE APEN

Wilde apen

Frank Berendse

Korenwolven, otters en ooievaars omgeven we met liefdevolle zorg, maar wie beschermt de bitterling, het varkensoorpje of de paardenbijter? En wie hoort er nu in het reservaat, de vogels hoog in de blauwe lucht of wilde apen, zoals wij? Natuurbescherming is voor dromers en idealisten, denkt iedereen. Dit verhaal begint met een droom, maar eindigt met een realistisch toekomstbeeld. *Wilde apen* geeft een vlot overzicht van de geschiedenis van de natuurbescherming, de stand van de natuur in Nederland en de oplossing van de problemen waarmee de natuur te kampen heeft. Het eindigt met de toekomst van het Nederlandse platteland, met schone landbouw en zoveel ruimte voor natuur, dat wilde planten en dieren zelf hun toekomst kunnen bepalen.

Frank Berendse is hoogleraar Natuurbeheer en plantenecologie en bekend voorvechter van wetenschappelijk gefundeerd natuurbeheer. Hij heeft onder meer het kabinet en de Europese Commissie geadviseerd over bestrijdingsmiddelen en nieuw natuurbeleid. Zijn veel gelezen boek Natuur in Nederland (2011) wordt gezien als het standaardwerk over de Nederlandse natuur.

KNNV UITGEVERIJ

KNNV UITGEVERIJ

organisaties redelijk tevreden met de nieuwe wet. Onbegrijpelijk vinden wij.

Gelukkig is ook Frank Berendse, emeritus hoogleraar plantenecologie en natuurbeheer uit Wageningen, die mening toegedaan. In zijn pas uitgebrachte, bepaald niet dure, en zeer lezenswaardige boekje 'Wilde apen' stelt hij het falen van de natuurbescherming in Nederland aan de kaak. Meest kwalijk vindt hij de manier, waarop de landbouw zich de laatste decennia heeft ontwikkeld tot een ecologische ramp, die zijn weerga niet kent. Of in het kort: in economisch rendabel boerenland leeft tegenwoordig niets natuurlijk meer. Ons landbouwareaal is volstrekt steriel geworden. Volstrekt verspilde subsidies voor het zogenaamde akkerranden beheer, randen die ingezaaid worden met exotische planten als zonnebloem en cosmea om de patrijzenstand op te vijzelen. Grutto en Kievit staan op het punt definitief uit het weidegebied te verdwijnen.

Van de tortelduif - tegenwoordig 'zomertortel' - en de veldleeuwerik is hoogstens 5% van de broedvogels over. Het zou beter zijn de belasting op pesticiden en kunstmest sterk te verhogen in plaats van landbouw te subsidiëren. Voedsel zou

dan duurder worden en er zou ruimte ontstaan om 1,5% van Nederland een natuurbestemming te geven. Tot slot is Berendse ook kritisch ten opzichte van de enorme aantallen natuur-recreanten. Zij zorgen voor een onaanvaardbare verstoring van juist de zeldzaamste en dus kwetsbare soorten. Vooral als ze dan ook nog honden meenemen... Als voorbeeld noemt Berendse de duinpieper, in feite al als broedvogel uit ons land verdwenen. Maar hetzelfde geldt voor soorten als roofvogels, eenden, uilen, wulp en grutto. Zij komen na verstoring pas na langere tijd terug naar hun nest, dat al die tijd een gemakkelijke prooi vormt voor predatoren. En na meerdere verstoringen geven ze er helemaal de brui aan. Een zeer lezenswaardig boekje, dat hopelijk, zoals de schrijver wil, leidt tot discussie en een krachtiger optredende natuurbescherming.

Frank Berendse, - Wilde apen, Natuurbescherming in Nederland.

KNNV Uitgeverij, Zeist.

info@knnvuitgeverij.nl

ISBN 9789050115957

paperback, 96 pagina's, € 9,95.